

ZÁSOBOVÁNÍ PROVIANTNÍM MATERIÁLEM V NOVÝCH ORGANIZAČNÍCH STRUKTURÁCH

Týlové zabezpečení vojsk frontu v soudobých útočných operacích je charakterizováno neobyčejně složitými podmínkami, různorodostí a značným objemem plněných úkolů.

Složitost týlového zabezpečení rovněž vyplývá z rozmachu soudobých operací, vysokých temp útoku a proměnlivých forem používaného manévru vojsky.

Mezi tři hlavní druhy materiálu za municí, PHM je řazen proviant. Těmito druhy materiálů jsou vojska zásobována a doplňována přednostně.

V útočné operaci je nutné všem vojskům frontu zabezpečit pravidelnou úhradu spotřebovaných zásob, a to především proviantu.

V operační sestavě frontu působí řádově několik stovek frontových svazků, útvarů a zařízení (dále FSÚZ). Pro bližší představu uvádím, že jen týlových svazků, útvarů a zařízení v sestavě týlu frontu může být 400 až 450 (kolem

100 000 osob, 20 000 automobilů a jiné týlové techniky).

V útočném pásmu frontu plní úkoly dalších několik set svazků, útvarů a zařízení jednotlivých druhů vojsk a služeb. Právě složitost denního zásobování těchto FSÚZ proviantním materiálem vyplývá z jejich velké početnosti, častých změn míst jejich působení v operační sestavě a rozčlenění v celém prostoru útočného pásma frontu.

Nejčastějším typem frontových útvarů jsou brigády s počty osob do 2000 a dále prapory (oddíly) do 500 osob.

K proviantnímu zabezpečení mají téměř všechny FSÚZ ve své organizaci začleněna hospodářská družstva, která zabezpečují přípravu teplé stravy z vezených pohyblivých zásob proviantu (7 denních dávek proviantu).

Svazky brigádního typu (kromě slunečních a železničních brigád) a samostatné pluky mají ve své organizaci začleněny

brigádní (plukovní) sklady proviantu. Ty zabezpečují odběry zásob proviantního materiálu zpravidla z rozvinovaných (vytvářených) výdejních míst frontu. Komplikace vznikají u samostatných útvarů praporečného typu, které musí odebírat zásoby proviantního materiálu zpravidla některým z uvolněných vozidel od hospodářské výjezdy (často i za cenu složení části materiálu na zem).

Realizaci týlového zabezpečení FSÚZ byla vytvořena odpovídající organizační struktura týlových svazků, útvarů a zařízení, kam patří i zařízení proviantní služby.

Do frontového týlu, tj. do frontové tylové základny (FTZ), jsou organizačně začleněny:

- frontový sklad proviantu,
- polní mechanizované pekárny,
- polní masné závody.

Frontový sklad proviantu zabezpečuje příjem a výdej, kompletaci a skladování proviantního materiálu svými skladištními odděleními. Je schopen vyčlenit dvě pohyblivá skladištní oddělení do vytvářených oddělení frontové tylové základny (OFTZ). K zabezpečení zásobování FSÚZ proviantním materiálem je určeno skladištní oddělení pro výdejní místo.

Polní pekárny (několik útvarů) zabezpečují výrobu chleba pro všechna FSÚZ.

Polní masné závody vyrábějí maso a masné výrobky v polních podmínkách pro všechna vojska frontu.

V případě vytvoření OFTZ se do něho vyčleňuje pohyblivé oddělení frontového skladu proviantu, zpravidla dále polní pekárny a polní masný závod.

Novým základním prvkem frontového týlu, plně pohyblivým, jsou frontové brigády materiálního zabezpečení určené k týlovému zabezpečení vojsk na daném směru. K proviantnímu zabezpečení vojsk jsou do jejich sestavy začleněna tato zařízení:

- frontový sklad proviantu,
- polní mechanizované pekárny,
- polní masný závod.

Pro zásobování FSÚZ proviantním materiálem zřizuje oddělení pro výdejní místo frontového skladu proviantu výdejní místo proviantního materiálu.

Výdejní místo proviantního materiálu plní tento úkol zpravidla po dobu několika dnů (ale pouze výjimečně pro jedno-

rázový výdej) jednotkami obsluhy FTZ (OFTZ), frontových brigád materiálního zabezpečení a příslušníky proviantních skladů — odděleními pro výdejní místa.

Proviantní materiál je ve výdejním místě vydáván útvarům podle seznamu, který zpracoval štáb týlu frontu — skupina pro zásobování FSÚZ. Nemá-li stanoveno pořadí výdeje, materiál se vydává na šekové žádanky v takovém pořadí, ve kterém se útvary k odběru dostavily, a výše odběru se zaznamenává do odběrní knížky.

V současné době je problematické pro náčelníka proviantní služby frontu stanovit správnou výši zásob pro každé výdejní místo tak, aby bylo zabezpečeno uspokojení všech požadavků FSÚZ, které se dostaví do výdejního místa k odběru.

Vždyť v jednotlivých výdejních místech budou kladeny požadavky na některé speciální druhy proviantu, např. konzervové dávky potravin pro průzkumné útvary, polotovary a masové konzervy např. pro jednotky spojovacího vojska, vojska REB, silničního vojska k zabezpečení individuální přípravy stravy nebo v malých skupinách. Pro raněné a nemocné v nemocničních základnách je třeba dodat např. mléko, smetanu, vejce a další potraviny pro zabezpečení zdárného léčení, které ve stravní dávce P pro pozemní vojsko nejsou uhrazovány.

Nezabezpečit tyto speciální druhy potravin k výdeji ve správných výdejních místech, kde budou požadovány, znamená vážně narušit plnění bojových úkolů u některých speciálních FSÚZ nebo ohrozit zdárné léčení nemocných a raněných.

Vzhledem k relativně nízkému počtu zřizovaných výdejních míst a velkému počtu FSÚZ nelze zabezpečit pro všechny útvary prakticky denní výdej k doplňování proviantního materiálu.

Útvary při uskutečňování odběrů materiálu z výdejního místa budou často překonávat značné vzdálenosti. Útvary s nízkými počty zásobovaných budou odebírat malý objem proviantu a denní odběry by byly neefektivní. Proto se jeví optimální možnost uskutečnit odběry z výdejních míst jednotlivými útvary jedenkrát za 2 až 3 dny s tím, že útvary odeberou příslušný počet denních dávek proviantu.

Proto má své opodstatnění rovnoměrné rozčlenění FSÚZ a jejich odpovídající začlenění k příslušnému výdejnímu místu.

Složitost plnění tohoto úkolu v dynamice vedení operace je nadále znásobována výraznou činností nepřítelů vedenou prá-

vě proti základním funkcím frontového týlu.

Náčelník proviantní služby frontu a jeho výkonné orgány musí soustavně získávat potřebné informace o místech působení jednotlivých FSÚZ, zejména úzkou součinností se štábem týlu frontu a jednotlivými náčelníky druhů vojsk a služeb prostřednictvím operační skupiny štábu týlu na velitelském stanovišti. Musí mít trvalý přehled o stavu zásob proviantního materiálu v jednotlivých frontových skladech, stavu a činnosti všech výrobních zařízení (polních pekáren, polních masných závodů).

Je třeba vnést kategorický požadavek, aby dokonalou informovanost, plánování a řízení zásobovacího procesu v daleko větší míře než dosud převzala výpočetní technika zařazená jak na TVS frontu, tak i ve FTZ a u fbmz. Zatím není zpracováno potřebné programové dílo pro využití této techniky, která musí výrazně přispět k racionalizaci celého zásobovacího pro-

cesu pro FSÚZ nejen proviantním materiálem.

Nejschůdnější cestou k odstranění nepjatostí, neinformovanosti může být právě zavedení direktivního systému zásobování FSÚZ s využitím výpočetní techniky při plném zabezpečení kompletace všech zásob proviantu.

K řešení tohoto problému se zdárným výsledkem je zapotřebí vymýtit z praxe operačních cvičení termín „ostatní“, za který se ukrývají stovky FSÚZ a při všech kalkulacích a v plánovacích dokumentech dochází ke zkreslení údajů. Problém zásobování všech FSÚZ, nejen proviantním materiálem, je řešen pouze okrajově.

Pro řešení bezporuchového zásobování FSÚZ proviantním materiálem je zapotřebí tuto otázku dále rozpracovat, poukázat na všechny možné rezervy, které jsou např. v metodice práce štábu týlu frontu, náčelníka proviantní služby frontu a jeho řídicích i výkonných orgánů nebo v současném stylu řízení a zabezpečování tohoto náročného úkolu.